

ЗА ЄВАНГЕЛЬСЬКУ ВІРУ

«Бо я не соромлюсь Євангелії, бо ж вона — сила Божа на спасіння кожному, хто вірує, перше ж юдеєві, а потім гелленові»

(Рим. 1:16)

№ 9 (204)
ВЕРЕСЕНЬ
2021 РОКУ

«СТО РОКІВ ТОМУ В УКРАЇНІ РОЗПОЧАВСЯ ПОТУЖНИЙ РУХ, ОСНОВУ ЯКОГО БУЛО ЗАКЛАДЕНО В ДЕНЬ П'ЯТИДЕСЯТНИЦІ»

Урочиста Академія з нагоди 100-річчя п'ятидесятницького пробудження в Україні відбулася 17 вересня у Києві. Захід проходив в «Українському домі». Будівля, яка ще кілька десятиліть тому служила одним із «місць паломництва» комунізму, збирала християн, які дякували Ісусу Христу за пройдений шлях віри.

Організатори влаштували виставку документів, пов'язаних з історією Церкви, та демонстрацію рукописної Біблії, у створенні якої взяли участь понад 30 000 українців різних конфесій.

Урочиста частина програми розпочалася натхненним співом молодіжного хору церкви ХВЄ з м. Вараша Рівненської області. Далі на сцену піднялися представники трьох поколінь служителів, щоб розповісти, як Дух Святий діяв у їхньому житті та служінні. 82-річний Василь Бровко, який свого часу служив старшим пресвітером церков на Тернопільщині, перший заступник старшого єпископа УЦХВЄ Анатолій Козачок та молодий служитель Маркіян Клепач. Їхні особисті свідчення свідчать, що з часом дія Духа Святого не змінилася, змінювалися лише обставини життя. І сьогодні ми маємо більше можливостей для розвитку.

Під час урочистої Академії був продемонстрований

документальний фільм «П'ятидесятники України. Сто років боротьби». Стрічку зняла команда відомого тележурналу «Історична правда з Вахтангом Кіпіані». У фільмі озвучено імена піонерів п'ятидесятницького руху, ключових фігур становлення і розвитку Церкви, показані важливі віхи і події історії.

Державний секретар Кабінету міністрів Олександр Ярема зачитав привітання від прем'єр-міністра України Дениса Шмигала. З побажаннями рости та залишатися світлом для світу до присутніх звернулися політики Олександр Турчинов, Юлія Тимошенко, Тарас Батенко. Від імені Всеукраїнської ради Церков

і релігійних організацій п'ятидесятників привітав головуючий – митрофорний протоієрей Олекса Петрів. А від Ради євангельських протестантських Церков – головуєчий єпископ Анатолій Гаврилук. Єпископ оцінив п'ятидесятницький рух як потужний об'єднавчий фактор для нашого суспільства.

Від української діаспори християн вітав голова Євангельського слов'янського дистрикту Асамблей Божих США Віктор Прохор. Він закликав і сьогодні залишатися твердими прихильниками Євангелія.

Доктор філософських і кандидат історичних наук Михайло Мокієнко зробив аналіз основних віх розвитку п'ятидесятницького руху за століття, переконливо розвінчав міф про невігластво віруючих і довів, що освіту, як богословську, так і світську, засновники руху високо цінували як дієвий інструмент проповіді Євангелія і служіння спільноті. Науковець показав документи, в яких віруючі поставали висококультурними інтелігентними людьми, а не забитими невігласами, як їх змальовувала радянська система.

Із заключним словом до учасників заходу звернувся старший єпископ УЦХВЄ Михайло Паночко: «Сто років тому почався потужний рух. Це не означає, що Церква народилася сто років тому. Вона народилася в ті дні, коли перед величезним тритисячним натовпом став босякий рибак апостол Петро. У день П'ятидесятниці відбулася подія, яка заклала потужний фундамент для розбудови Церкви Христової». Старший єпископ поділився статистикою та стратегічним баченням на майбутнє.

30 РОКІВ РЕЛІГІЙНОЇ СВОБОДИ В УКРАЇНІ

9 вересня 2021 року у столиці пройшов Форум «30 років релігійної свободи в Україні». У його роботі взяли участь священнослужителі, представники Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України та центральних органів виконавчої влади, експерти і науковці, делегація іноземних парламентарів, зокрема депутати Європарламенту, конгресмени США і представники міжнародних організацій.

Юрій Кулакевич, учасник Pentecostal Commission on Religious Liberty, у своєму виступі наголосив на важливості спільної дії заради збереження та захисту свободи сумління та віросповідання і закликав представників інших країн взяти до уваги болісний досвід Церкви в часи атеїзму: «Досвід десятиліть радянського атеїстичного погону дає право українським християнам застерігати західні суспільства. Ліва ідеологія та практики, з якими вони тільки заграють, вже зібрані жорстокий врожай людських життів в колишньому СРСР».

Шановний Михайле Степановичу, шановні учасники урочистої академії. Вітаю всіх вірян Української Церкви Християн Віри Євангельської з нагоди сторіччя діяльності в нашій країні. Переконаний, що Церква та держава мають одну мету – об'єднати українців у цей непростий час. Які би труднощі не поставали перед нами, пошук шляхів для їх вирішення можливий лише за умови об'єднання зусиль усіх громадян. Кожен на своєму місці має робити все для досягнення спільної амбітної мети – сильної та успішної України. Бажаю всім вірянам Української Церкви Християн Віри Євангельської здоров'я та сил для подальших звершень. Нехай у ваших сім'ях завжди буде добробут, а все задумане обов'язково вдасться зробити.

Голова Верховної Ради України Дмитро Разумков.

Олександр Ярема Державний секретар Кабінету Міністрів

Шановні учасники урочистої Академії! З великою приємністю і честью хочу зачитати вітання прем'єр-міністра України «Учасникам урочистої Академії, присвяченої 100-річчю п'ятидесятницького руху на українських землях. Шановні друзі! Сердечно вітаю вас з важливим ювілеєм життя Української Церкви Християн Віри Євангельської – сторіччям пробудження п'ятидесятництва на українських землях. Сучасна історія незалежної України наповнена датами символічного звучання і особливої значущості, але з-поміж великої кількості дійсно знакових днів згадувана сьогодні подія без сумніву займає дуже вагоме місце і вкарбовує в сучасну історію України набутки

п'ятидесятницької спільноти.

Християнська віра завжди була основою і символом життєвої стійкості українського народу. Саме християнські принципи створили умови для зникнення духовних кордонів між країнами і спільності високих інтересів людей. Роки державної незалежності України стали для віруючих часом знаменних змін – пішла в минуле ідеологія тоталітаризму, яка ґрунтувалася на владному диктаті та нарузі над переконаннями людини. Історія споконвіку доводить: кожний народ має прийти власний шлях, іноді довгий і важкий, перш ніж йому вдається втілити свої моральні цінності в державних і суспільних інститутах. Безумовно, подія, якій присвячена урочиста Академія, є визначною віхою в житті Церкви, що пройшла нелегкий шлях свого становлення і розвитку й стала авторитетним духовним центром. Її миротворча та виховна робота в душі біблійних ідеалів користується глибокою повагою в сучасному світі.

Переконаний, що соціальна робота УЦХВЄ і надалі благотворно впливатиме на всі сфери життя українського суспільства, а її участь у побудові суверенної України стане ще вагомішою. Хай і надалі буде плідною ваша шляхетна праця. Бажаю вам добра і щастя, безмежних успіхів і здобутків у служінні Богові та Україні.

З повагою прем'єр-міністр України Денис Шмигаль».

Від себе особисто також щиро вітаю вас. Маю велику честь і приємність бути знайомим із багатьма із вас, зокрема з Юрієм Кулакевичем, Вячеславом Бевзем, Олексієм Сафоновим. 22 роки тому в цій залі ми були організаторами першого з'їзду християнської молоді і мали можливість започаткувати дуже важливий міжконфесійний молодіжний християнський діалог в Україні. Для мене дуже велика честь і приємність відвідувати ваші заходи. Бажаю успіхів, натхнення зміцненні в вірі і всього найкращого!

ДО 30-ТОЇ РІЧНИЦІ ДНЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ У ЛЬВОВІ ПРЕЗЕНТУВАЛИ ПЕРШИЙ В УКРАЇНІ АУДІОФІЛЬМ «БІБЛІЯ – КНИГА ЖИТТЯ» З 3D-ЗВУКОМ

Це перша спроба створити такий аудіофільм із 3D-звуком на тексти Святого Письма українською мовою в Україні за 30 років незалежності. Частини аудіофільму у 3D-звучі можна буде почути, занурившись у простір звуків найдавніших біблійних історій.

Творці проекту працювали над аудіофільмом впродовж десяти місяців.

Проект унікальний тим, що там звучать понад 100 голосів українських акторів та волонтерів, музика зі звуками давніх українських інструментів, український сучасний переклад Біблії 2020 року, саунд дизайн із звуків природи, зібраних та записаних в різних кутках нашої країни, та новітня аудіопостановка бестселера всіх часів, створена в Україні.

bibleaudiofilm.com.

Олекса Петрів Керівник Департаменту зовнішніх зв'язків УГКЦ в Україні

Дорогі браття і сестри в Христі Ісусі! Прийміть вітання від глави Греко-Католицької Церкви Блаженнішого Святослава! Український народ після важких випробувань війною на довгі

десятиліття занурився в п'ятьма окупації, тиранії. Було пролито ріки крові, покладено гори трупів. Але зі столітньої далечини ми бачимо, як Дух Святий діяв у нашому народі. Бо саме тоді, на початку 20-х років минулого століття, в Україні відроджується і Українська Автокефальна Церква, і п'ятидесятницький рух. Саме тоді митрополит Андрей Шептицький повертається з заслання на Галичину і починає свою титанічну працю з відродження

Української Греко-Католицької Церкви. На Закарпатті отець Августин Волошин – майбутній президент Закарпатської Республіки – починає боротьбу за українську мову.

І в час, коли, здавалося, п'ятьма поглинула і знищила наш народ, Господь Бог каже: «Ні!», і саме такими діями Він засіяв. 70 років зерно, яке тоді було посіяне в темній сирій землі, несло в собі життя, і через 70 років це життя розцвіло і завітло. І ми,

дивлячись у це минуле, дякуємо Всемогутньому Господу за Його провидіння, за любов до нашого народу, який Він покликав до життя і про який дбає, не даючи на загибель.

Сьогодні ми споживаємо те, що було засіяне сто літ тому. І, натхненні тією дією, маємо далі сіяти, дякувати Богові і просити, щоби те, що ми посіяли, не пропало. Хай Господь благословить нас на славу Божу, славу України і на наше спасіння.

ПЕРЕДУМОВИ СТАНОВЛЕННЯ П'ЯТИДЕСЯТНИЦЬКОГО РУХУ В УКРАЇНІ – ВЧЕННЯ ХРИСТОВІРІВ, ДУХОБОРІВ, МОЛОКАН

До урочистого святкування 100-річчя п'ятидесятницького руху в Україні вітчизняні науковці підготували дослідження про історію пробудження в Україні у 20-х роках ХХ століття. Офіційна презентація книги відбулася 16 вересня 2021 року в УНІАН. Публікуємо уривок з нового видання, який нам люб'язно подав укладач, головний редактор та співавтор книги доктор філософських наук Михайло Мокієнко.

Після поразки визвольних змагань 1917-1921 років більшість українських земель увійшли до складу радянської Росії. Прихід до влади більшовиків ознаменував зміни як політичного устрою, так і суспільного й релігійного життя. Ще в 1903 році В. Ленін стверджував, що соціал-демократи ставлять за мету ліквідацію «панівної віри». Утім, план знищення православ'я ще не означав дозволу інших релігійних течій. Місце для релігійного питання в революційному процесі було визначено як для «третьорядної думки або марення, які... будуть швидко викинуті в комору для мотлоху самим ходом економічного розвитку». Таким чином, з утвердженням при владі більшовиків релігія як абстрактне явище розглядалася у стані ідеологічної опозиції.

Водночас більшовики розуміли, що вікові підвалини занадто міцні для миттєвої трансформації. Тому влада змінює тактичні кроки. Потребуючи «легітимізації» після буремних років утвердження, більшовики в 20-ті роки відмовляються від політики «воєнного комунізму» і переходять до реалізації нової економічної політики, коренізації та певної лояльності до релігійних меншин. Через це подекуди період 20-х рр. називають «золотим десятиліттям для сектантів». Це, однак, не виключало постійного нагяду за неправославними, що проявлялося в контролі над проведенням з'їздів та нарад, обов'язкової реєстрації, втручання у внутрішні справи громад, обмежені можливості роботи серед дітей та молоді тощо. Агітація духовенства проти радянської влади каралася примусовими роботами терміном від 3 до 10 років. Тобто радянська влада, бажаючи втертися в довіру, фокусується на знищенні православія, прагнула не допустити стрімкого розвитку протестантських течій. Однак представники євангельських напрямків у 20-ті роки сфокусувалися на можливостях, а не на обмеженнях, проводячи всебічну місіонерську діяльність, і на тлі безпрецедентних викликів досягнули значних результатів.

Попри всю драматургію важливу

передумовою успішного становлення руху ХСВ стали політичні та соціально-економічні катастрофи, що передували приїзду місіонерів. Квінтесенцією жакливого стану речей післявоєнного та революційного лихоліття стане опис Павла Воронаєва (сина Івана) стану Одещини, куди вони прибули зі США в серпні 1921 року. Голод та хвороби, відсутність можливості забезпечити елементарні потреби, емісія грошей та бартерні стосунки, мародерство й бандитизм – це далеко не повний перелік викликів на вітчизняних теренах наприкінці 10-х – на початку 20-х років ХХ століття. З одного боку, це свідчило про мужність та рішучість сім'ї Воронаєвих та інших місіонерів рухатися згідно з Божим покликанням. У той час, коли тисячі людей покидають «країну Рад» у пошуках кращої долі, вони рухаються у зворотному напрямку з метою «проповідувати Євангеліє в силі Святого Духа». З іншого боку, на тлі революційних потрясінь на вітчизняних теренах далися взнаки втоми та зубожіння населення, його розчарування в політичних силах. Такий стан спонукав до богошукання та відкритості до надприродного. Тут варто підкреслити, що духовний підйом відбувається на фоні соціально-економічного піднесення 20-х років, який став результатом нової економічної політики з її акцентом на ринкові відносини та різні форми власності. Звісно, не варто шукати взаємозв'язок між духовним та економічним зростанням на вітчизняних теренах у 20-ті роки. Водночас це факт, що відхід більшовиків від власної політики сприяв суспільному розвитку в різних його виявах.

Попри вражаючі статистичні дані православ'я на початку ХХ століття спостерігався духовно-моральний занепад панівної Церкви, яка втрачала довіру людей. Ключовими причинами падіння впливу були тісна співпраця і постійна боротьба за сфери впливу з інституціями Російської імперії, низький моральний стан духовенства, нерозуміння старослов'янських богослужбових відправ. Окрім політизації православ'я та суттєвих освітніх та етичних проблем священства, варто відзначити зниження рівня релігійної пропаганди та місіонерської практики. Прагнучи до духовної монополії, представники панівної Церкви займалися «контрмісією», тобто переслідували інакомислячих. Консерватизм богословської думки, формалізація культури, бюрократизація ієрархії, зменшення кількості кліриків – ось далеко не повний перелік виявів кризи державної Церкви. Проблеми посилювалися після більшовицького перевороту. РПЦ не лише втратила особливий статус, а й

опинилася в епіцентрі атеїстичного експерименту. Розділена на «тихонівців» та «обновленців», РПЦ втратила свій звичний вплив на населення, перестала відповідати на духовні запити людей. Як наслідок кількість неправославних християн наприкінці ХІХ – на початку ХХ століття постійно зростала, а нові духовні рухи мали значну перспективу попри мінімум сприятливих умов.

Місія Воронаєва і баптист Каргель

Успіх місії Івана Воронаєва можна пояснити через трансформацію пневматологічних поглядів в окремих колах попередників п'ятидесятництва – євангельських християн та баптистів. Аналіз євангельської періодики, а також окремих репрезентантів цих рухів на початку ХХ століття вказує на жвавий інтерес до книги Дій святих апостолів. Джерелом цього стане процес пентекосталізації євангельського християнства за кордоном, який через дотик окремих представників євангельського середовища до закордонних семінарій поширяться й у Східній Європі. На шпальтах журналів «Християнин» та «Слово істини» розгорнеться дискусія про сучасний вплив П'ятидесятниці. Зокрема, противники пентекосталізації наголошували на тому, що «деякі віруючі схильні зупинятися лише на перших розділах Дій апостолів і вважають, що лише там є уроки духовного життя». Прихильники ідеї П'ятидесятниці як триваючого духовного процесу навпаки вказують: «Тепер у нас не чути про Святого Духа... Якщо ж говорять чи пишуть про Святого Духа, то ні голосу Його не чуємо, ні дії Його не бачать... Тепер християни мають справу з Христом як родичі в Європі з тими, хто живе за океаном, які не мають спілкування один з одним і спілкуються та знайомляться лише через листування».

Зростання пневматологічних пошуків в євангельському середовищі знайшло вираз у заснуванні з ініціативи баптиста Вільгельма Фетлера «Братства дій апостолів», метою якого стане досягнення способу життя й проповіді, притаманних першоапостольській церкві.

Серед симпатиків товариства буде баптист Іван Каргель, праці та діяльність якого сприяли популяризації пневмацентричних ідей в євангельських колах. Як пише дослідниця Марина Каретнікова, «Каргель – саме та людина, яка й повинна була писати про п'ятидесятників, тому що в християнських колах і в нашій країні, і за кордоном його вважали п'ятидесятником, у нього було багато спільного з ними, а саме – підвищена духовна активність». У праці «В яких ти відносинах зі Святим Духом» Каргель зокрема зауважує: «Сповнення Духом увесь час повторювалося у першій церкві. О, якби воно настало хоч в одній із церков у наші дні, воно б проклало шлях для повторення того ж самого в ній, а також у

конкретному християніні». Заклики Каргеля почула частина євангельських християн та баптистів, які долучаться до церков християн євангельської віри. Згодом Іван Каргель буде критикувати п'ятидесятництво, вважаючи його духовною оманю. Водночас він визнає уразливість євангельських християн і баптистів в тому, що вони не мають ясного вчення про Духа Святого й непослідовні в духовній практиці християнського життя: «Саме брак повноти Духа Святого робить можливим у наш час таке сумне плотське життя, та, з іншого боку, те, що зараз бігають за тими, хто обіцяє Духа Святого і чого всім справді бракує». Звідси вітчизняне п'ятидесятництво може бути розглянуте як продовження або новий рівень розвитку євангельських течій, що знайшов вираз у стійкому інтересі до пневматології.

«Духовні християни»

П'ятидесятницьке вчення та досвід не були чимось абсолютно інноваційним для вітчизняного контексту. У середовищі т. зв. «духовних християн», до яких звичай відносять христовірів, духоборів та молокан, а також різноманітних відгалужень цих течій, у XVII-XIX століттях траплялися духовні дії, споріднені з п'ятидесятницькими. Представники духовного християнства кристалізували в православному контексті ті категорії, які п'ятидесятники наповняли схожим змістом. Так христовіри, яких в народі називали «хлистами», ідентифікували себе як гро-

маду «людей Божих», що відкидає таїнства та обряди офіційної Церкви й не визнає церковної ієрархії.

Свої громади христовіри називали «кораблями», а їх керівники – «кормчі» – мали бути наділеними духовними дарами. За словами дослідниці І. Малахової, такими дарами міг бути дар пророцтва чи говоріння на інших мовах або тлумачення пророцтв.

Громада христовірів – це містична спільнота, яка, перебуваючи в земній подорожі, дотримується високих етичних стандартів й керована людьми, в яких втілюється Святий Дух, при цьому їхні спонтанні зібрання («раденія») характеризуються високою екзальтованістю. Не випадково на початку ХХ століття через зовнішню схожість зібрань обивателі приймають п'ятидесятників за хлистів, а поширена протонародна назва христовірів – «трясуни» перенеслася згодом на п'ятидесятників.

Своєрідним аналогом духовного руху квакерів у вітчизняному контексті дослідники вважають вчення духоборів, яке

поширилося в Російській імперії починаючи з другої половини XVIII століття. Їхня віра у можливість входження Духа у кожного віруючого виторіла специфічну церковну модель, а також сприяла поширенню духовних проявів, зокрема пророцтв. «Осягнення Духа» та «ходіння в Дусі» були головними об'єктами релігійної віри духоборів. На думку духоборів, під час децентралізованих, спонтанних зібрань «Боже єство» входить в «людей Божих», даруючи перемогу над тілесністю. Такі акценти у вченні мали потужний соціальний ефект, протиставляючи «внутрішню правду народну» «зовнішній правді держави», пацифізм – мілітаризму, внутрішнє поклоніння – зовнішній релігійності.

Найчисленнішою групою попередників п'ятидесятництва вважають молокан або, як вони себе називають, «духовних християн». Їхнє вчення вирізняє своєрідна пневматологія. Дух хрестить, причащає та настановляє віруючих, утім, діє «розумно». Розум є духовною сутністю в людині, він – завдаток Святого Духа. Звідси – «розумність» служіння та влаштування громади в середовищі духовних християн. Справжня церква для них – «істинні духовні християни, які сповідують лише те, що вчить Євангеліє». Для молоканського віровчення Писання є ключовим критерієм у питаннях віри та богопізнання. Очільники молоканських громад – пресвітери (старці), а зібрання відбуваються навкруги Божого Слова й складаються з читання та проповіді, співу духовних пісень та молитов. Саме ці еклезіологічні та літургійні параметри вплинули на майбутні рухи баптистів, євангельських християн та п'ятидесятників. Як зазначає дослідниця М. Каретнікова, «молоканство – вершина біблійного богослов'я в Російській імперії напередодні євангельського пробудження».

Містична гілка молокан – т. зв. «духовні молокани-стрибуни» ще в ХІХ столітті популяризували пророцтва та говоріння на інших мовах. Окремі історичні джерела свідчать, що в 30-х роках на Півдні України фіксувалися «злиття Духа Святого з говорінням на нових вогняних мовах». Якщо спочатку це були прецеденти, які можна було інтерпретувати як спонтанну реакцію людини на присутність Духа Святого, то згодом цей досвід був осмислений через призму Писання. Зокрема, вчителі молокан-стрибунів вказують, що для досягнення чистоти душі та вічного життя людина повинна відродитися згори, як і для отримання «видимого дару Святого Духа», якого Господь після воскресіння з мертвих послав на апостолів. Наслідком дії Духа Святого в житті віруючого буде наявність духовних плодів та дарів. Таким чином, духовні прояви, схожі на п'ятидесятницькі, були притаманні течіям духовного християнства, ставши важливою передумовою формування вітчизняного п'ятидесятництва, зокрема руху християн євангельської віри.

У КИЄВІ ЗАВЕРШИЛАСЯ ДЕВ'ЯТА МІЖНАРОДНА МІСІОНЕРСЬКА ШКОЛА

2 вересня у Київському біблійному інституті відзначили випуск дев'ятої Міжнародної місіонерської школи (ММШ).

П'ятнадцять молодих братів і сестер з одинадцяти церков України, Росії, Киргизстану, Узбекистану та Литви пройшли двадцять предметів, більшість із яких стосується безпосередньо служіння місії. За час навчання студенти відвідали дев'ять церков, де брали активну участь у богослужіннях, провели п'ять вуличних євангелізацій, під час яких могли практикувати здобуті знання.

«Сьогодні я мав можливість слухати презентації ваших місіонерських проєктів і радів двом речам, – ділився ректор КБІ Олександр Довиденко під час випускного. – Я був свідком того, з яким захопленням ви говорили про місію. Ваші очі горіли, і я повірив у те, що багато хто з вас реалізує свої проєкти. А друге – радів правильному підходу до місії. Ви зрозуміли, що місія – це духовне служіння, яке неможливе без сили Духа Святого й молитви, з іншого боку, це служіння, яке

потрібно осмислювати раціонально і готуватися». Випускників школи привітали давні партнери КБІ та співорганізатори ММШ служителі зі Швеції Раулі Лехтонен і Тімо Пеллінен. Надихаючи присутніх служити та не піддаватися розчаруванню при невдачах, пастор Раулі розповів історію одного з випускників місіонерської школи в Молдові, який на початку 90-х поїхав служити до Таджикистану. У мусульманській країні, де, здавалось би, для нього були зачинені всі двері, Бог дивним чином відкрив

можливості для проповіді Євангелія.

Слова настанови й благословення випускникам виголосили пастори Сергій Манелюк та Іван

Коханевич, редактор євангелізаційної газети «Голос надії» Юрій Троць, координатор ММШ Антон Кукса.

Після урочистого вручення сертифікатів до випускників звернувся старший єпископ УЦХВБ Михайло Паночко. Він зазначив помилки, яких нерідко припускаються місіонери, засновуючи нову церковну громаду. Наприклад, стають пасторами цих громад, тим самим втрачаючи покликання місіонера. І наголосив на важливості бути слухняним для Господа, іти вперед, незважаючи на обставини, та, що не менш важливо для місіонера, – здобути спеціальність. «Віра починається з послуху Слово Божому. Щоб навчити інших, ви маєте вчитися самі», – підкреслив Михайло Паночко.

Завершилася урочистість спільним фото і святковим обідом.

chve.org.ua

МІЦНИЙ ШЛЮБ – ЦЕ ВІЯВ ПОШАНИ ДО БОГА

На сьогодні Україна є лідером серед країн Європи за кількістю розлучень. 67 шлюбів зі ста в нашій країні закінчуються крахом. Хотілось би вірити, що в середовищі практикуючих євангельських християн статистика інша і шлюби людей, які люблять Бога, абсолютно безхмарні та беззаперечно щасливі. Проте там, де присутня гріховна людська природа, завжди є складнощі. Із гумором назвав таку людську природу «нервовою системою» (не як медичний термін, а в сенсі системи людини, схильної до нервів) спікер ретриту для сімейних пар служителів Прикарпаття, який відбувся 4 вересня в с. Заріччі на базі табору «Золота генерація», очільник департаменту сім'ї у ВСЦ ЄХБ України, пастор, сімейний консультант Станіслав Грунтковський.

Упродовж майже п'яти годин Станіслав викладав три блоки проблематики. У темах «7 звичок, що руйнують шлюб», «2 цілющі навички для шлюбу» та «Принципи організації сімейного служіння» було висвітлено значно більше, ніж можна було очікувати від їх назв. Окресливши відразу курс на позитивне вирішення більшості проблем у шлюбі, адже Сам Бог як Автор і Творець шлюбу зацікавлений у мирному співіснуванні двох нервових систем (чим і є щасливий шлюб), спікер озвучив по сім руйнівних звичок чоловіка та дружини; сім сфер подружнього життя, де виникає найбільше конфліктів; по десять найбажаніших компліментів чоловіку та дружині; дві цілющі навички для шлюбу; як розривати порочне коло у взаєминах та перетворювати його на переможне; трикомпонентну місію сім'ї; основні принципи в побудові сімейного служіння

при місцевій церкві і ряд напрямків, які він застосовує у своїй практиці індивідуального сімейного консультування. Учасники ретриту в захопленні слухали, споряджалися, оновлювалися та ще раз переконувалися в реальній практичності порад, що ґрунтуються на Слові Божому. А вже червоною ниткою крізь всі тези лунали принципи з чітких й конкретних Господніх заповідей, які стосуються головно й шлюбу: не віддавати злом за зло, бути завжди вдячним, навіть за найменше, та – прощати. Темі прощення одне одному було присвячено особливо багато, бо, за словами спікера, сім'я – це не коли все ідеально, це місце, де прощають. Інститут сім'ї в країні потерпає від різного роду атак, проте серйозні кризи є й у шлюбах людей у церквах. Розвиток сімейного служіння, його різних напрямків – від особистого душеопікунства чоловіків та жінок

до організованого й систематичного спорядження інформацією, навчанням, молитовного супроводу – особливо на часі в кожній місцевій громаді. Адже згідно зі статистикою, яку навів Станіслав Грунтковський, 49% віруючих пар доводять кризу в шлюбі до критично складного рівня, не звертаючись за допомогою вчасно та не маючи відповідного спорядження й піклування.

Проповіді Станіслава Грунтковського на сімейну тематику, записи його виступів на сімейних конференціях та ретритах, зокрема аналоги ретриту в Заріччі, можна переглянути в YouTube.

Як зазначив наприкінці спікер, успішний християнський шлюб сьогодні – один із най-

потужніших благовісницьких ресурсів у суспільстві, тому зміцнювати свій шлюб – дорівнює шанувати Бога.

Олеся Банах.

НЕБЕСНІ СКАРБИ

«Промовив тоді Ісус учням Своїм: Коли хоче хто йти вслід за Мною, хай зречеться самого себе, і хай візьме свого хреста, та й іде вслід за Мною» (Мт. 16:24). Брати хрест і слідувати за Спасителем насправді воліє не так вже багато людей. Просто слідувати зголосилося б багато, а з хрестом – ні. Проте Спаситель відразу попереджає, що слідування за Ним пов'язане з певними втратами та обмеженнями, часом з муками та поневіряннями, а деколи навіть із мученицькою смертю.

Слідування за Христом – це тяжка робота над собою, боротьба з власними гріхами та вадами, із глузуванням, а то і явною ворожнечою оточення, але зовсім не легка піша прогулянка, як думають деякі люди. Люди, які начебто плекають добрі наміри, проте не готові жертвувати чимось суттєвим, вже не кажучи про власне здоров'я і життя, заради досягнення високої мети. На кшталт багатого юнака, який одного разу звернувся до Спасителя з цілком серйозним запитанням: «Учителю Добрий, що маю зробити я доброго, щоб мати життя вічне?» (Мт. 19:16).

І начебто отримав відповідь на поставлене запитання: «Коли ж хочеш ввійти до життя, то виконай заповіді» (в. 17), але сумніння все одно не давало йому спокою, через що він не відставав від Спасителя: «Я виконав все. Чого ще бракує мені?» (в. 20). Складається враження, що сумніння юнака не заспокоювалося дотриманням встановлених на той час релігійних приписів, відчувається, що він шукав чогось більшого... Але, знайшовши, не зміг віднайти в собі сили покинути все, взяти свого хреста і піти вслід за Спасителем: «Коли хочеш бути досконалим, піди, продай добра свої та й

убогим роздай, і матимеш скарб ти на небі. Потому приходь та й іди вслід за Мною» (Мт. 19:21). Земне багатство виявилось для юнака реальнішим за небесне: тому він не роздав земні скарби, щоб здобути небесні, а через те і не пішов за Спасителем.

Цей безіменний юнак для багатьох став символом втрачених можливостей: не зміг розстатися з малим, щоб здобути незрівнянно більш цінності. Усе саме так, але не поспішаймо з критикою, адже переважна більшість із нас явно не краща за нього. Ми всі чудово знаємо, що люди, які присвячуються на служіння Богові, які буквально кладуть власне життя на вівтар цього служіння, які заради Імені Христового «кине дім, чи братів, чи сестер, або батька, чи матір, чи діти, чи землі, той багатократно одержить і успадкує вічне життя» (Мт. 19:29). І нагорода цих людей буде безмірно великою, бо «чого око не бачило й вухо не чуло, і що на серце людині не впало, те Бог приготував був тим, хто любить Його!» (1 Кор. 2:9).

Це все добре відоме багатьом. То чому тоді так мало охочих брати хрест та йти за Спасителем, повністю віддаючись Його святій волі і покладаючись лише на Нього?

god.in.ua.

РАДЯНСЬКИЙ СПАДОК СТЕРЕОТИПІВ

Чому протестантизм на пострадянському просторі досі сприймається як сектантство?

Ставлення до протестантів як до «інших», зокрема через наліпку «сектанти», – це прямий спадок радянської пропаганди.

Про це на своїй сторінці у фейсбуці написала українська журналістка, християнська письменниця й перекладачка Надійка Гербіш. Роздуми журналістки подаємо без змін.

Більшість із нас досі є носіями радянської пропаганди. Часто це безсимптомне носійство, а певні ідеї коріняться так глибоко, що їх буває складно вирізати і розрізнити.

Розгледіти факт, що «іншування» протестантів, зокрема через наліпку «сектанти», – це прямий спадок радянської пропаганди, значно простіше, аніж зрозуміти,

в який заплутаний спосіб це відбувалося.

Наприклад, чи думали ви про те, що керівництво протестантських громад саме сприяло цій маргіналізації? Будучи позбавленими можливості вчитися і через необхідність виживати (тут – буквально, у щонайпрямішому сенсі), вони вибирали шлях дотримання «Інструктивних листів»

від держави, транслюючи їхні меседжі через призму «дотримання побожності».

Мене завжди дивувала підкреслена скромність в одязі представників, а особливо представниць великої кількості протестантів і виразну нехоть багатьох традиційних громад до музичних інструментів: це ж ніяк не впливає із

християнського вчення.

Утім, як виявляється, для маргіналізації руху та недопущення «нездорових місіонерських тенденцій» директиви від держави регулювали зовнішній вигляд людей і перебіг служіння. Повноцінна музична складова відверто банилася, допускався «загальний та хороровий спів «у скромних формах, без перетворення богослужіння на духовні концерти».

Обов'язки пресвітера, згідно з новими документами, суттєво трансформувалися від турботи про членів церкви до контролю над ними, від пасторського наставництва та проповіді до спостереження, від заохочення духовної активності віруючих до її стримання.

Так християнський світогляд втрачав свободу і фокус на любові та євангелізації й зосереджувався на собі і власній святості. Ми не можемо закинути їм нічого – то були інші, жорстокі, часи. Але чи можемо не обговорювати цього, якщо форма з періоду гонінь перекочує у період свободи?

До речі, це питання стосується кожної Церкви, яка пережила гоніння і підпілля. Акцент на святості у складні часи такий значний, що отримана свобода

видається майже зрадою – так промовець травма, але чи можуть християнська любов і фокус на Христі зцілювати навіть травмовану Церкву?

Релігійні суперечки у всі часи були підставою для політичних рішень (згадайте відносно недавній кейс Югославії, де православні серби, католицькі хорвати і боснійські мусульмани провадили криваву різню в той самий час, коли світ голосно декларував свою новознайдену віру в ідею об'єднання (одним із втілень ідеї став, власне, ЄС).

Протестантська Америка теж зовсім недавно рівно й брудно іншувала іммігрантів-католиків з цілком політичними міркувань (особливо це стосувалося ірландців та італійців – тут дуже заохочую почитати історію меншин у США).

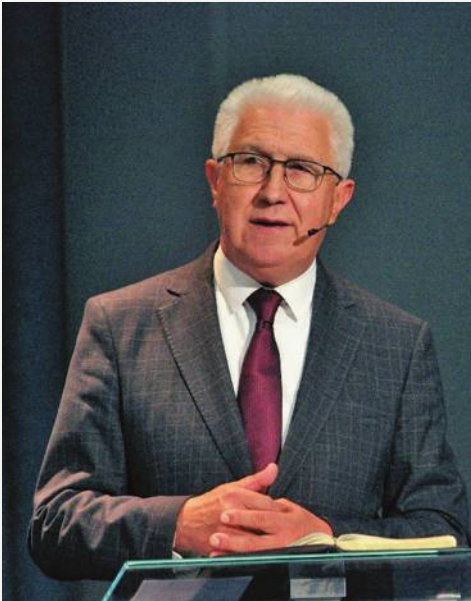
Але радянський кейс цікавий тим, що його основним інструментом у 50-60 роках минулого століття в боротьбі проти протестантів була інфільтрація ідей, які через страх, авторитаризм і брак можливості для членів громад здобувати освіту, зокрема богословську, призводили до фундаменталістських викривлень.

Михайло Паночко
Старший єпископ УЦХВЕ

ПРОЄКТ ВСЕСВІТНЬОГО МАСШТАБУ

(Промова на святковій конференції з нагоди 100-річного ювілею УЦХВЕ). У цей чудовий осінній день Господь зібрав нас із різних місць, різних країн, аби ми разом дякували Богові за те, що Він включив нас у проєкт всесвітнього масштабу, про який Ісус сказав: «Я побудую Церкву Свою». Коли Він говорив ці слова, напевно, жоден з учнів не міг уявити розмах побудови. Ми зібralися тут, щоб згадувати, через що пройшли наші попередники, щоб подивитися на канву історичних подій і в них побачити величезне милосердя для нашої країни, нашого народу. Коли учні дивилися на свого Вчителя, розп'ятого на хресті, вони були приголомшені, духовно травмовані, розбиті, зневірені. Ніхто з них не бачив, що далі – за розп'ятим Спасителем світу. Тільки небо знало кінцевий результат того хресного подвигу. Тільки небо знало, скільки мільйонів людей будуть врятовані, коли зведуть свої очі догори й отримають прощення, спасіння і вічне життя в Ісусі Христі.

Ім'я, буде спасений. Такого не мали старозаповітні пророки, не мали Авраам, Ісак і Яків. Але вони вірили, що цей період настане.

XX століття – одне з найкривавіших і найжорстокіших століть в історії. Випробувана перша атомна бомба, дві світові війни, безліч громадянських воєн, голодоморів, Голокост і багато інших трагічних подій в історії. Та, незважаючи на цю чорну канву, у Бога був проєкт. На початку XX століття почали потужно збуватися слова пророка Йоїла, Святий Дух став сходити в різних куточках нашої планети. Не тільки на Азуза-стріт, в Англії чи в інших місцях, яких історія не зафіксувала. Господь не об'являє нам всіх Своїх задумів. Але ми твердо переконані: усе, що робить Бог, Він робить добре. Усе, що Він робить, буде успішним. Ісус – головний Архітектор і Будівничий Церкви, яка стоїть на основі п'ятнадцятирічного вчення.

Витоки пробудження

Пробудження в Україні почалося в різних місцях. На Заході України, що був під Польщею, – коли група братів, які на заробітках повірили в Христа, повернулися додому, щоб проповідувати народу спасительну звістку. В Одесі – із приїздом Воронаєва.

Ми з вами теж, кожен у свій час і за різних обставин, почули заклик: «Іди за Мною». Це голос Святого Духа. Коли Ісус заявив, що побудує Церкву, Він не сказав, що ця будова буде легкою, безжорною, без хвиля. Він чітко відкрив нам, Своїм послідовникам, що проти Церкви буде йти невпинна, день і ніч, щосекунди, війна. Усі сили пекла знають про цю будову, напевно, більше, ніж ми з вами. І всю свою енергію кидають, щоби зруйнувати задум. Але це не вдасться. Хтось із мудрих братів-першопроходців у нашій країні сказав: «Церква Христова не розсиплеться, але обсіплеться». Іноземці, напевно, не розуміють різниці між цими словами. Кожен камінець, який Бог бере до Своїх рук, щоб вкласти в цю славу будівлю, має повністю покоритися Майстрові.

XX століття було включене в Божий проєкт як останні дні останніх часів. Ви пам'ятаєте, що проповідував або як пояснював Петро унікальне явище в день П'ятдесятниці. Він не переконував їх якимись добірними словами, якимись переживаннями. Він міцно сперся на Боже Слово: «Так було написано, так прорік пророк Йоїль: І буде, останніми днями...»

Коли Бог говорить «буде», воно буде. І нам випала велика честь – жити в період останніх днів, бути учасниками благословенного процесу побудови Церкви Христової в нашій країні як складової всесвітнього масштабу. Тому що Святий Дух працює не тільки в Україні, Він працює у Сполучених Штатах, в Європі, у різних куточках світу. Період, в який ми з вами живемо, називається періодом благодаті, періодом, коли кожен, хто покличе Господне

І коли вперта, зі своїми кривими боками цеглина хоче лягти в цю стіну, нічого не вийде – обсіплеться. Тому історія християнства дуже складна. Ні один історик не опише справжньої історії руху розвитку Церкви за два тисячоліття.

Честь жити в період останніх днів

«Оце заповіт, що його по цих днях встановлю Я з вами, – говорить Господь. – Закони Свої я дам у їхні серця і у їхніх думках напишу їх, а їхніх гріхів та несправедливостей їхніх Я більше не згадаю» (Євр. 10:16). Мені дуже подобається цей текст. Він стосується періоду, коли буде укладений договір, заповіт – не на скрижалях Мойсея, не на папері, не на інших якихось атрибутах письмених, а в найголовнішому місці – у серці вашому і моєму. І від нас залежить, чи дозволимо ми Йому написати глаголи вічного життя, які би мали стати рушійною силою, нашим маяком і світильником, щоби у світі, де ми живемо, ми могли виконати призначену Богом працю.

Ініціатором, Основоположником, Архітектором Церкви є Ісус. Він – наріжний камінь, Глава Церкви. Нам тривожитися нема чого. «Хай не тривожиться ваше серце, але віруйте в Мене, – каже Божий Син, – і в Бога віруйте».

Нам випала честь жити в період, коли Небесна канцелярія готова укласти заповіт з будь-яким грішником починаючи з розбійника, який помирав біля Ісуса, Того, Хто заплатив за людство, Хто відкрив двері раю і має владу над пеклом і смертю. Він сьогодні з нами Духом Своїм. І хоче нам щось сказати через Своє Слово на честь нашого ювілею... Це не означає, що Церкви не було раніше. Вона була, є і буде. Тільки ми історії не знаємо. Скільки людей віддали життя за віру в Бога, скільки тисяч були чуливими до Божого голосу, який звучав через проповідь Євангелія. Скільки було різних рухів, боротьби... Це сумна історія. Але, незважаючи на це, через дві тисячі років золотою ниткою проходить Божа благодать. А особливо проявилася вона в кривавому й жорсткому XX столітті.

Усе під контролем

Там, де будує Ісус, – усе під контролем, Святий Дух працює. Тому моє особливе побажання: тримаймо свій погляд на Ісусі. Шануймо Святого Духа, Який поселився у вашому і моєму серці. Не ми Ним маємо керувати, маніпулювати – ми маємо смиренно Його слухатися, розуміючи цінність наших душ, за які Божий Син стівав кров'ю, залишений всіма...

Отець підтримав Його в Йордані: «Це Син Мій улюблений...» Вдруге голос Отця почули учні на горі Преображення: «Це Син Мій улюблений, Його слухайте». Але там, на Голгофі, там потрібна була Ісусу поміч Отця... А небо мовчало.

Ми маємо бути вдячними Богові на кожному кроці. Небо мовчало, бо була заплачена ціна. На Ісусі

були наші гріхи. А Бог із грішником нічого спільного не має. Написано: «Бо проклятий всякий, хто висить на на дереві». Ісус поніс наше прокляття, щоби нас звільнити, очистити, оправдати і поставити печатку Святого Духа у наш дух. Хіба це не цінне? Які багатства світу зрівняються з цим? Які коштовності ми дамо за це?

Не звикаймо до благодаті

Не звикаймо до Божої благодаті, до дії Святого Духа, не дозволяймо, щоб лукавий зруйнував те, що буде Божий Дух в нашому серці. Будьмо чуливими до Божого Слова. Тримаймо вуха відкритими, пильнуймо, щоби їх не заповнили гріх, неправда, гордіня, зазнайство, лінь, хтивість, користолобство. Бо тоді віруюча людина, навіть хрещена Духом, – і глуха, і німа, і безсила, як Самсон після стрижки.

До цього місця нам допоміг Господь. Наші попередники платили ціну в Сибіру... Ми не знаємо, скільки сліз пролито в тих казематах... Коли ми відкривали дим молитви в Сухобезводній, там були два старенькі брати. І вони згадували, як шукали, що би то з'їсти, і їли навіть зелені паростки від ялинок і сосон. Вони платили ціну.

Нам сьогодні добре. Цінуймо той час. Дорожіймо ним. Бог провів Церкву Християн Віри Євангельської певними періодами. Не дав славу одному лідерові – Воронаєву чи комусь іншому. Бог буде не лідером, а Церквою. А для Церкви Він посилає служителів, які мають служити їй. Пастори, служіть церкві! Пророки, служіть церкві! Не будуйте своєї будівлі, вона буде зруйнована. Бо це не до влодоби Небесному Архітектору, Ісусу. «Я побудую...» І Він збудує.

Нам випала честь жити в період благодаті. Але це несе з собою величезну відповідальність. Ми повинні бути дуже смиренними людьми. Тому що ми представляємо інтереси навіть не Церкви, а Небесного Царя. Інтереси Того, Кого покинули всі. Але там, на Голгофі, Він отримав владу, забрав ключі від пекла і смерті і третього дня воскрес. І Він будує Церкву, яку ніхто не зможе подолати. Буде протистояння, будуть спокуси, еретики, вовки в овечих стадах, лжепророки, але Церкву ніхто не зруйнує.

І так би хотілося, щоби в нашій країні менше було негативних речей, бо від сили Церкви залежить, як люди будуть користися Євангелією. Вони хочуть побачити, як наука Євангелія працює в нас, у нашому характері, поведінці, у виборі цінностей, у нашому служінні простим людям.

Хай наше зібрання буде зібранням не просьби, а великої вдячності. Не все ми охоплюємо, не все вміщаємо, але одне можемо вмістити: ми гинули, а нині спасенні, ми були в темряві – а нині у світлі, колись ми були чужі, а тепер ми – Божий народ. Тож керуймося Словом Божим, Духом Божим, і хай нашим вірцем у всемо буде Ісус.

ЯК СТАТИ ЦІЛІСНОЮ ОСОБИСТІСТЮ ТА ДОПОМОГТИ В ЦЬОМУ ІНШИМ

Річна жіноча конференція, яка цього року проходила з 8 по 12 вересня у смт Затоці на Одещині, зазвичай відзначається особливим духом молитви. Тут є місце і для глибокого слова оновлення, і для сліз розчулення, і для щасливих усмішок.

Головна тема заходу – «Шлях до щастя цілісності» (саме так, слово «щастя» «перекреслене») – мала на меті скоригувати пріоритети, звернути орієнтири та озброїти сестер Божими інструментами для служіння.

Про один із таких інструментів – наставництво молодших сестер – говорив під час урочистого відкриття конференції

старший пресвітер Одеського обласного об'єднання УЦХВЕ Сергій Крученюк. Цього дня, як і останнього дня конференції, натхненно служив хор церкви «Віра, надія, любов» з м Одеси, а її пастор Віктор Марченко ділився словом та вів присутніх у молитві.

Другий день конференції виявився особливо насиченим. Послужити жінкам приїхав перший заступник старшого єпископа Анатолій Козачок, який проповідував на тему душеопікунства. «Мені здається, що багато людей, які впали, були би відновлені в Церкві, якби вчасно була проведена душеопікунська робота», – зазначив Анатолій Миколайович. І заохотив сестер, які приїхали з різних куточків України, сміливо служити на своєму рівні, а ще поділилися практичними порадами щодо того, як організувати

душеопікунську працю, аби вона приносила тільки добрі плоди.

На третій день під час центрального служіння слово до сестер мала директорка Департаменту жіночого служіння УЦХВЕ Віра Деркач. Вона зосередила свою увагу на вірші, який став основною темою конференції: «А Сам Бог миру нехай освятить вас цілком досконало, а непорушений дух ваш, і душа, і тіло нехай непорочно збережені будуть на прихід Господа нашого Ісуса Христа!» (1 Сол. 5:23). Прості й щирі слова, оздоблені прикладами із власного досвіду та віршами з Біблії, торкнулися глибини багатьох сердець. Денне служіння завершилося ревнимою молитвою зі словами розчулення та подяками Господу за оновлення тіла, душі і духа.

Заступниця директорки департаменту

Людмила Бендус продовжила тему душеопікунства, зосередивши у своєму семінарі увагу на праці з жінками. У вечірній час були бесіди за статусами: окремі заняття мали дівчата, заміжні жінки, вдови та сестри, яким за 60. Проводилися також заняття в секціях, звучали чудові проповіді та семінари, зокрема – гості зі США Лариси Бубели, яка спонукала замислитися над питанням, чи чекаємо ми пізнього дощу пробудження в Україні, лікарки-офтальмолога Ірини Власенко, Анни Веренич та інших.

Ще одним благословенням стала робота християн-медиків. За сприяння місії «Велике доручення» з міста Сакраменто (США) усіх охочих консультувала вже згадана Ірина Власенко, яка не тільки проводила прийом абсолютно безкоштовно, але й дарувала пацієнткам підібрані

окуляри. Учасниці конференції могли також виміряти тиск та одержати консультацію лікаря-терапевта. Як розповів віцепрезидент місії «Велике доручення» Сергій Бубела, вони з дружиною Ларисою та командою лікарів з України займаються цим служінням вже близько 20 років. «Свого часу ми поєднували такі виїзди медиків на місця з дитячими таборами та євангелізаціями, і результат був чудовий, – розповідає Сергій. – Таким чином ми відкрили шість церков у Полтавській області, які діють до сьогодні».

Ще багато різних подій та незабутніх моментів згадуватимуть сестри, які побували на конференції в Затоці. А також дякуватимуть Богу за те, що відпочили тілом, відновилися душею і запалили духом для подальшого служіння.

Ірина Боровкова.

ДІВОРА-2021

Дівора не має відношення до біблійної Девори і розшифровується просто – Дівчата + Ворохта. Бо саме в гірському селищі Ворохті на Прикарпатті 18 серпня зібралися дівчата з усієї України, щоб упродовж чотирьох днів спілкуватися, вчитися, відпочивати, а найголовніше – проводити особливий час із Богом.

«Покликана. Цілісна & Незаміжня» – так звучала загальна тема табору. Програма була продумана до найменших деталей, щоб дати відповідь на всі виклики для дівчат із категорії 25+.

Певною мірою випробуванням і нагодою по-новому оцінити свій потенціал, по-особливому осягнути Божу велич і відчуття Його любові став одноденний похід на гору Шпичі. Семінари на цікаві й актуальні теми – «Ти покликана» (Віра

Деркач), «Твоя дорога на гору» (Оксана Малішук), «Перешкоди на шляху до цілісності» (Анна Веремич), «У горах і в радості» (Людмила Бендус) – спонукали задуматися над певними життєвими аспектами, дати собі правдиву оцінку й побачити нові вершини, яких можна досягнути у співпраці з Богом.

Відпочинок і спілкування у вільний час, особисті бесіди і розмови – усе було просто пронизане Божою присутністю. На фруктовій вечірці напередодні роз'їзду було багато

не лише фруктів, але й усмішок, вдячних слів, сюрпризів, подарунків і Божої любові.

Не обійшлося і без сліз – за ці дні всі так зріднилися, що не хотілося й думати про прощання. Тому не встигли дівчата роз'їхатися, як ініціатори – відповідальна за працю з дівчатами департаменту жіночого служіння УЦХВС Оксана Малішук і вся її посвячена команда – почали думати над тим, щоб провести такий табір і наступного року.

Про цей кемп можна писати багато. Але жодних слів не вистачить, щоб описати атмосферу Божої любові і Божої дії упродовж цих кількох днів. Тому якщо дозволить Господь і Дівора-2022 відбудеться – ласкаво запрошуємо всіх, хто належить до категорії 25+. Ви точно не пошкодуєте!

Людмила Бендус.

ДРУГЕ ДИХАННЯ – СЕЛО КВІТКОВЕ НА ТЕРНОПІЛЬЩИНІ ПЕРЕЖИВАЄ ВІДРОДЖЕННЯ

Село Квіткове Бережанського району на Тернопільщині більше відоме старожилам за назвою Сюлко. Там колись вирувало духовне життя, звідти вийшло багато служителів, християни з нього роз'їхалися по всьому світу. Та за останні роки село занепало. Дім молитви, якому вже майже сто років, потребував капітального ремонту.

Сталося неочікуване: знайшлися щирі християни, ініціатори відродження села Квіткового. Насамперед обновили дорогу, потім відремонтували дім молитви. А далі нове Боже диво – мешканці почали каятися у гріхах.

15 серпня до Квіткового прибуло багато гостей, щоб розділити радість місцевої громади – п'ятеро душ приймали водне хрещення. Не один рік члени сільської церкви молилися до Бога про покаяння односельців. І ось твердиня

розтопилася – троє місцевих жителів прийняли рішення примиритися з Богом і прийняти водне хрещення, до них приєдналося ще двоє осіб із сусідніх Зборова і Шумлян.

До особливого свята викопали басейн з підгірною водою, над яким звели просторий намет. Співав на святі церковний хор з Бережан. Настанови охрещуваним дав старший пресвітер Тернопільського обласного об'єднання УЦХВС Віталій Яцок.

Саме хрещення проводили пастор церкви з смт Козової Михайло Коломийченко та диякон місцевої церкви Михайло Чавурський. А потім на заклик покаятися перед Богом відізналося ще троє присутніх на святі людей. На завершення святкового служіння проповідував старший пресвітер Івано-Франківського обласного об'єднання УЦХВС Юрій Веремій. Він пояснив важливість Ісусового хрещення для всіх нас. Завершилося святкове дійство спільним обідом.

Вірю, що це не просто служіння, це Божі відвідини Тернопільщини.

Текст і фото: Володимир Бобик та Геннадій Андросов.

ДОВІРА ПОПРИ СТРАХ

«Догодити ж без віри не можна. І той, хто до Бога приходиться, мусить вірувати, що Він є, а тим, хто шукає Його, Він дає нагороду» (Євр. 11:6). Ясна річ, що в церковних колах прийнято говорити про віру та, що не менш важливо, – про зростання в ній. Згадують, що віра в Бога – це не просто факт-визнання, що Він дійсно існує, віра – це особисті стосунки з Богом. А де стосунки, має бути й довіра. Бо стосунки без довіри не можна ніяким чином назвати особистими і загалом стосунками як такими.

Але як зростати в довірі Богові, як поглибити її? На це вкрай значуще, принаймні, для певного кола осіб, запитання можна почути багато відповідей. От тільки більшість із них навряд чи стануть у нагоді. Чому? Бо стосунки з Богом у кожної людини унікальні, і не можна підібрати універсальний рецепт для них. Хіба що якийсь один, який годиться буквально для всіх. Сформулювати його можна так: для поглиблення стосунків з Богом треба... довіритися Йому.

Це може звучати дещо незрозумілим, але тільки на перший погляд, адже щоб навчитися їздити на велосипеді, треба почати вчитися на ньому їздити.

Те ж стосується і взаємин із Богом: щоб розпочати їх – треба запросити Його у своє життя, прийняти Його пропозицію ввійти в особисті стосунки: «Ось

Я стою під дверима та стукаю: коли хто почує Мій голос і двері відчинить, Я до нього ввійду, і буду вечеряти з ним, а він зо Мною» (Об. 3:20).

А от ці стосунки багато хто боїться взагалі розпочати, немало й тих, хто не хоче їх поглиблювати. І причина цьому – страх. Найчастіше страх породжують гріхи, а точніше, страх відплати за них. Але буває інший страх – побоювання позбутися звичного життєвого комфорту, адже стосунки з Богом вимагають постійного руху, певних змін. І цей різновид страху притаманний саме вірним, людям, які мають особисті стосунки з Богом чи, принаймні, мали до певного часу. Саме мали, бо такий різновид страху, який, у свою чергу, породжує духовні лінощі, буває часом гірший за страх перед покаранням за скоєні гріхи.

Про це неодноразово попереджає Біблія. Навпевно, найбільш відоме попередження міститься в Об'явленні Івана Богослова: «Я знаю діла твої, що ти не холодний, ані гарячий. Якби ти холодний чи гарячий ти був. А що ти літєлий, і ні гарячий, ані холодний, то виплюну тебе з Своїх уст...» (Об. 3:15-16). Як то кажуть, хто має вуха – хай слухає.

Але є й інші страхи: страх перед неприємностями, страх перед невідомим, страх перед майбутнім, страх щось або навіть все втратити буквально за мить. Страх, який, як це не парадоксально звучить, може нас наблизити до Бога або ж відштовхнути. Відштовхнути в тому разі, коли ми дозволимо цьому страху змусити нас забути, що на світі є люблячий Бог, Який піклується про з нас, а наблизити – коли ми пам'ятатимемо біблійні слова: «Покладіть на Нього усю вашу журбу, бо Він опікується вами» (1Петр. 5:7).

Довіртеся Богові – і ви ніколи про це не пожалкуєте.

ТРЕТЯ ЗАПОВІДЬ: ЗАБОРОНА НЕЧЕСТИВОГО ВИКОРИСТАННЯ ІМЕНІ БОЖОГО

«Не призивай Імення Господа, Бога твого, надаремно, бо не помилує Господь того, хто призиватиме Його Імення надаремно» (Вих. 20:7; Повт. Зак. 5:11).

На перший погляд, може здатися, що ця заповідь стосується лише вгамування язика (див. Як. 3:8-9). Однак написано, що «чим наповнене серце, те говорять уста» (Лк. 6:45). Тобто мова йде про мотивацію релігійних дій.

З усіх заповідей Декалогу ця заповідь, напевно, має найбільше тлумачень. Але жодне з тлумачень не суперечить іншому, а радше «розширює межі» розуміння.

І так само з усіх заповідей Декалогу ця заповідь людство сприймає найменш серйозно: на пряхках нацистів було написано «З нами Бог», з гаслом «Аллах акбар» (Аллах великий) ісламські фанатики вчинили сотні терористичних актів.

Нагадаємо, що лише у двох заповідях Бог говорить про кару – за поклоніння ідолам (друга заповідь) і за використання Імені Його надаремно. Дотримуючись послідовності і логіки викладу, Бог карає як за зраду Йому, так і за нечестиве вживання Його Імені. Тобто однаково небезпечно і відкидати істинного Бога, поклоняючись комусь іншому, і неправильно поклонятися Йому.

Попри значну кількість тлумачень формулювання «призвання Імені Божого надаремно» їх можна об'єднати у дві великі групи:

1. Заборона зневаги Бога.
2. Заборона використання Божого авторитету не за призначенням.

Для того, щоб правильно зрозуміти зміст заборони, важливо знати, як Святе Письмо пояснює нечестиве ставлення до Бога, бо цілком очевидно, що ставлення до Імені Божого тотожне ставленню до Самого Бога. Біблія говорить, що всі Імена Божі невіддільні від Творця, бо відображають Його унікальні властивості та риси. Варто зауважити, що той, хто закликає Ім'я Боже, добре розуміє, про Кого йдеться, усвідомлює, що мова йде не просто про якогось божка, а про Єдиного Творця всього сущого, подібних Якому немає у всьому всесвіті.

Заборона проклинати Бога

Найтяжчий злочин – проклинати Творця. Цей гріх, рівно, як і гріх прокльону чи побиття батьків, карався смертю через вкаменування (Лев. 20:9). Бо той, хто проклинає Бога і батьків, проклинає тих, хто дав йому життя, і тим самим немовби зрікається цього життя. У Лев. 24:10-16, 23 описано випадок із сином жінки Шеломіт із племені Дана. У таких явних

випадках богохульства громаді наказувалось суворо зупинити гріх богозневаги після ретельного розслідування обставин із заслуховуванням свідків.

Але якщо зухвальство проти Бога було прихованим або його не можна було довести в суді, то нічого не могло заховатися від Самого Бога, і Сам Бог здійснював (і здійснює) Своє правосуддя, як написано у другій половині Заповіді, яку вивчаємо: «... бо не помилує Господь того, хто призиватиме Його Імення надаремно». У цій інтерпретації богозневага прирівнюється до ненависті до Бога, про яку йшла мова у другій заповіді, за що каралось до третього і четвертого покоління. Власне, усі біблійні історії від перших книг Старого Заповіту до останніх книг Нового Заповіту є ілюстрацією того, як Бог карає нечестивців. Якби ми захотіли пояснити цю тезу на всіх біблійних випадках, забракло би місця не лише в цій статті, а й у цілій книзі. Тому згадаємо тільки кілька відомих випадків.

Першим зухвальцем і порушником заповіді про повагу до Бога був перший убивця і братовбивця Каїн. Він не лише приніс свою жертву Богові з недостатньою повагою та не дослухався до Його застережень. Після вбивства брата, коли Бог запитав його: «Де Авель, твій брат?», Каїн зухвало відповів «Не знаю. Чи я сторож брата свого?». Це було відверте кепкування, адже Каїн знав, що Бог, Який створив його батька і матір, є справжнім Піклувальником і Охоронцем усіх Своїх створінь. І цією фразою він неначе відповідає запитанням на запитання: «Хіба Ти не знаєш? Ти ж є Сторожем усіх, а тут мого брата не вберіг...»

Моральний стан богозневажника близький до морального стану убивці та того, хто зрікається рідні. Христос вчить, що богозневага і вбивства стоять поруч і виходять від зіпсованого серця (Мт. 15:19). Зверніть увагу, що Христос перераховує гріхи у порядку Декалогу. Бог покарав Каїна прокляттям від землі, відсутністю сили, вигнанням та постійним страхом помсти. З Біблії дізнаємося, як за нечестивість Бог пока-

рав стародавній світ: фараона, Голіафа, Гофолію, Єзавель, Валтасара, Ірода. Історія світу також розповідає нам про те, як були покарані богозневажники – імператори Тит та Юліан-відступник, а також Вольтер, Руссо, Маркс, Ніцше, Ленін, Фрейд... Цей список дуже довгий.

Якщо хтось думає, що заповідь заборони злословити Бога дуже легка і виконати її просто, – нехай пригадає, що в Біблії є ціла книга, присвячена цьому питанню. Це книга Йова, одна з найстаріших священних книг. У ній благочестивий Йов у великих стражданнях від тяжкої хвороби дає приклад виконання цієї заповіді. Коли навіть його дружина

втомилась спостерігати за його стражданнями і дає пораду: «Прокляни Бог – і помреш!»... він до неї сказав: «Ти говориш отак, як говорить яка з божевільних!.. Чи ж ми будемо приймати від Бога добре, а злого не приймемо?». При всьому тому Йов не згрішив своїми устами...» (Йов 2:9-10).

Заборона прикриття неправди Іменем Божим

«І не будете присягати Моїм Іменем на неправду, бо зневажиш Ім'я Бога свого. Я Господь» (Лев. 19:12).

Попередній і наступний вірші, які вказують на контекст тлумачення цієї заповіді, вчать, що заборонено красти і заперечувати або когось неправдиво звинувачувати, посилюючи свої аргументи вживанням Божого Імення. Також було заборонено гнобити і затримувати заробітну плату найманого працівника, навіть на одну ніч, під Іменем Всевишнього. Як бачимо, Господь дуже суворий щодо чесності стосунків між людьми, а Його заповіді є взаємопов'язаними єдиними принципами.

У деяких інтерпретаціях цей погляд трактується більш широко, як «заборона використання Божого Імені для прикриття зла».

Для ілюстрації цього тлумачення згадаймо історію із синами священника Ілія – Хофні та Пінхасом (1 Сам. 2:11-17; 22-36). Вони, священники, привласнювали собі Божі жертви та спали з жінками, що відбували службу при вході скінії заповіді. Бог двічі попереджав Ілія про невідворотність покарання його і синів за гріх богозневаги (1 Сам. 36:13). Вирок, згідно з пророцтвом, здійснився за один день: загинули двоє синів, священник і невістка.

На жаль, і нині ми стикаємося з гріхом синів Ілія в церквах. Кожен такий випадок дає місце знеславлення Божого Імені та шкодить Божій справі. Незаконне використання церковних ресурсів, схилання до близькості, безкоштовна праця, використання майна та «добровільний» перелік нерухоності – ось деякі сучасні варіанти зловживань духовною владою.

З другого боку, у нашій культурі частим явищем є окульти практики з використанням християнської атрибутики чи молитов. Позбавлення вроків, ворожба, зцілення, в яких переплелися язичництво, магія, «народна медицина» та псевдохристиянство, так само потрапляють під гріх проти третьої заповіді.

Ім'я Боже має велику силу, яку люди з нечистим сумлінням можуть використовувати для влади над собою подібними. І замість проголошеної у попередніх заповідях свободи принести новий вид поневолення. Стережимося, щоб не стати такими.

Окремим і дуже небезпечним явищем порушення

цієї норми є терор в Ім'я Всевишнього, який нині вчиняють ісламські фундаменталісти, а в минулому чинила церковна інквізиція. Бо проповідь Божої правди і поширення віри неприпустимі методами насилья. Загальновідомо, як до цього ставився Ісус – Він докоряв апостолом, коли ті захотіли спалити самарянське село, що відмовило їм у ночівлі (Лк. 9:51-56). «Бо Син Людський прийшов не губити душі людські, а спасати!». І пішли вони в інше село» (Лк. 9:56). Так смиренно Христос зреагував на тих, що Йому відмовили.

Заборона використання Божого авторитету для досягнення власних цілей

У Біблії багато разів підкреслюється думка про те, що важлива не сама лише релігійна дія, а й те, з яким серцем вона вчиняється. Сучасною мовою це звучить як «мотивація вчинку». Якщо ми акцентуємо увагу на слові «намарно» (церковнослов'янською «всує»), то згадаємо про книгу Еклезіяста, що детально розбирає цю тему під різними кутами зору. Еклезіяст навчає, що багатство, слава, влада, веселощі і навіть сама мудрість є марнотами. Таким чином, той, хто вживає Ім'я Боже для досягнення згаданих вище марнот, грішить проти Бога! Ісус каже: «Вони уже мають свою нагороду».

Але в переліку марнот немає порятунку життя, зцілення від хвороб, покаяння в гріхах, справ милосердя. Для таких речей варто закликати Імення Господнє!

У кожного з нас буває спокуса використання біблійних знань для досягнення власних цілей. Ми можемо лише увіяти, якими значними були ці спокуси в давнину, коли не було книгодрукування. Коли лише священник мав рукописні священні книги і монополію на їх тлумачення. Але Біблія вчить обмежувати всяку владу і ставити її під звіт і контроль. Іще в давнину Бог дав Ізраїлю закон для цього: «А той пророк, що зухвало відважиться промовляти Моїм Ім'ям слова, яких Я не наказав був йому говорити... хай помре той пророк»: «Що буде говорити той пророк Ім'ям Господа, і не станеться та річ, і не прийде, то це те слово, якого не сказав Господь. У зухвалості говорив його той пророк, і ти не будеш боятися його» (Повт. Зак. 18:20, 22). Подібні настанови містяться і в Новому Заповіті.

В Україні ми зустрічаємося з такими явищами, і, як виглядає, з Божою допомогою подолати або долаємо їх. Тоталітарні секти «Біле братство» та «Аум-Сінрікьо», тоталітарні пастори Мунтян і Аделанжа зухвало порушували третю заповідь, і Церква та українське суспільство рішуче відкинули їх. Дуже показова ситуація і з Російською Православною Церквою в Україні. Чого лише варті заяви про неоговдність української мови на богослужінні або гріховність захисту Батьківщини-України від московської агресії. Що це, як не прикриття Іменем Божим імперських цілей політичної верхівки країни-агресора з метою поневолення нашого народу? На щастя, і Церква, і українське суспільство показують духовну зрілість і активно протистоять цим маніпуляціям.

Отож щоб пояснити значення третьої заповіді, досить запам'ятати три біблійні формули: заборонено проклинати Бога; заборонено прикриватися Іменем Божим для вчинення злочину та обману; заборонено використовувати Бога для досягнення не Його цілей.

Петро Лиска.

Закон Мойсеїв – це сукупність чотирьох законодавчих сфер – моральних, церемоніальних, суспільних і юридичних законів.

Призначення морального закону – проповідь про праведність. Він є сукупністю абсолютних етичних незмінних принципів, які відображають незмінний моральний характер Божий. Усе, що не відповідає Божим принципам моралі, – гідота перед Господом. До цієї категорії належать: подружня зрада (Лев. 20:10); згвалтування (Пов. Зак. 22:25-27); кровозміщення (Лев. 20:11-12, 17, 21); проституція (Лев. 19:29, 21:9); гомосексуалізм (Лев. 18:22; 20:13); вбивство (Бут. 9:6; Вих. 21:12-14; Лев. 24:17; Числ. 35:9-34); викрадення людей (Вих. 21:15; Повт. Зак. 24:7); клятвопорушення (Повт. Зак. 19:5-21); скотолозтво (Вих. 22:19; Лев. 20:15-16); підпал (Вих. 22:6); дітовбивство (Вих. 21:22-24, Єр. 32:35) тощо.

На жаль, ми часто схильні

ЧОТИРИ В ОДНОМУ

диференціювати ці поняття. Серед віруючих формується такий собі негласний рейтинг, в якому одні з гідот неприйнятні більшою мірою, ніж інші. І ревнителі моралі однозначно засуджують, скажімо, гомосексуалізм і водночас більш-менш поблажливо ставляться до невиконання обіцянок. Але Писання не залишає нам такого вибору. Гідота – поняття абсолютне і не має порівняльного ступеня. Вона не може бути більшою або меншою. Коли моральний закон вказує на те, що праведно, церемоніальний закон повідомляє, як досягати праведності. Усі згрішили і позбавлені слави Божої (Рим. 3:23). Але Бог по Своїй благодаті встановлює церемоніальні правила, які дозволяють грішній людині наблизитися до Його святості. Оскільки покарання за гріх – смерть (Рим. 6:23), в основу церемоніального закону покладено заступницькі жертви

– замість людини гине жертвна тварина.

Сама людина при цьому не має права вирішувати, як служити Богу (Повт. Зак. 12:5, 13-14).

Церемоніальний закон не є ані вичним, ані незмінним. Людина над ним не владна. Але Бог може змінювати його. До гріхопадіння потреби в церемоніальному законі не існувало. Але і його дотримання проблеми гріха не вирішує.

Ось уже два тисячоліття немає ні храму, ні жертвника. Чи означає це, що шлях до праведності тепер закритий для людини? Аж ніяк! Писання вчить: вимоги церемоніального закону раз і назавжди задоволені через жертву Ісуса Христа (Євр. 10:10-12, 14).

З усіх чотирьох законодавчих сфер Тори церемоніальний закон найбільшою мірою «виховником був до Христа, щоб нам виправдатися вірою. А як віра прийшла,

ми вже не під виховником» (Гал. 3:24-25). На хресті Христовому була принесена остаточна жертва, відповідно до пророцтва Старого Заповіту, після чого церемоніальні вимоги Закону Мойсеєвого втратили своє значення (2 Кор. 5:21).

До сфери суспільного закону належить все, що можна позначити поняттям «соціальний договір». Вона об'єднує ті аспекти законодавства, за якими люди можуть самостійно приймати рішення, або досягаючи консенсусу (загальної згоди), або шляхом підпорядкування меншості більшості, або через уповноваженими структури влади (як-от парламент). Наприклад, по якому боці проїжджого частини належить їздити транспорту – по правому чи по лівому – це питання зі сфери суспільного закону.

До сфери суспільного закону належать Правила дорожнього руху, Цивільний,

Податковий, Трудовий, Митний кодекси і т. д. І оскільки люди мають право встановлювати все, що належить до цієї сфери закону, вони ж можуть і змінювати або зовсім скасувати їх.

До юридичного закону належить визначення міри покарання за ті чи інші злочини. Ця сфера більше за інші піддана змінам залежно від часу і культури. Наприклад, в османський період в Туреччині злодієві відрубували руку, а сьогодні його садять до в'язниці. В античному Ізраїлі за подружню зраду побивали камінням, у сучасному – обмежуються громадським осудом. З іншого боку, з'явилися покарання за злочини, про які сотню-другу років тому навіть не думали, – порушення правил авіаційної безпеки, крадіжка інтелектуальної власності, інтернет-шахрайство, незаконні операції з банківськими картками тощо. Але зміна ступеня відповідальності не змінює етичної сторони справи. Гідота залишається гідотою, крадіжка – крадіжкою, зрада – зрадою.

Сергій Головін.

БІБЛІЙНІ ПРИНЦИПИ ДЛЯ ПОВНОГО УТРИМАННЯ ВІД АЛКОГОЛЮ

Навіть у малих кількостях алкоголь впливає на мозок і призводить до руйнувань клітин. З цієї причини Бог дав веління про те, що священники не повинні вживати жодного алкоголю, щоб бути здатними служити Богові в повній свідомості (Лев. 10:8-11).

Алкоголь призводить до душевної кризи

«В кого ой, в кого ай, в кого сварки, в кого клопіт, в кого рани даремні, в кого очі червоні? У тих, хто запізнюється над вином, у тих, хто приходиться посприяти вина змішаного.» (Пр. 23:29-30). Описаний у цих віршах стан людини свідчить про глибокі трагедії в її ставленні до самої себе і до людей, які оточують її.

Алкоголь призводить до духовного спустошення

«І не впирайтесь вином, в якому розпуста, але краще наповнюйтесь Духом» (Еф. 5:18). Тут не говориться про допустиму дозу алкоголю, цей текст показує два шляхи, якими можуть піти християни. Це два способи життя, які не узгоджуються між собою і повністю суперечливі та взаємовиключні.

Алкоголь призводить до розпусти

Заклик Соломонів не дивитися на вино не визначає допустиму дозу алкоголю, але закликає до повної стриманості. Причина цьому в обов'язкових наслідках, які прийдуть у життя людини: «... пантруватимуть очі твої на чужі жінки, і серце твоє говоритиме дурощі...» (Пр. 23:33). Ці наслідки неминучі, як би ми не намагалися заспокоїти себе. Вибір вживати вино – це вибір шляху розпусти (Еф. 5:18).

Алкоголь призводить до виключення з Царства Божого

«Хіба ви не знаєте, що неправедні не успадкують Божого Царства? Не обманюйте себе: ні розпусники, ні ідоляни, ні перелюбники, ні блудодійники, ні мужоложники, ні злодії, ні користолобці, ні п'яниці, ні злоріки, ні хижачки Царства Божого не успадкують вони!» (1 Кор. 6:9; див. також Гал. 5:19). У відповідь на це можна іноді почути: ну, мовляв, тоді й від їжі треба відмовитися, адже ненажерливість і пияцтво в Писанні часто йдуть разом. Дійсно, ненажерливість і пияцтво – це гріх. Але якщо без їжі ми не можемо прожити, оскільки Бог створив нас такими, то без алкоголю можна прожити все життя. Тому відносно їжі бути помірність, а відносно алкоголю – повне утримання.

Біблійні принципи, що спонукають до повної відмови від алкоголю

Алкоголь формує звичку і залежність. А християнин повинен уникати усього, що ставить його в залежність і веде до

Біблія і алкоголь

втрати самоконтролю (1 Кор. 6:12).

Алкоголь призводить до спокуси. А християнин має бути готовий відмовитися від усього, що веде до спокуси (Рим. 14:21).

Алкоголь шкодить християнському свідченню. А християнин повинен стояти на варті свого свідчення і відмовлятися від усього, що може цьому нашкодити (Рим. 14:16).

Алкоголь веде до компромісу із совістю. А християнин повинен робити все без сумніву, а все, що не по вірі, – це гріх (Рим. 14:23).

Алкоголь безпосередньо пов'язаний з гріхом, плоттю і світським способом життя. А християнин повинен відокремлюватися від усього світського і гріховного (1 Ів. 2:15, Гал. 5:19).

Алкоголь відводить людину від Бога. А християнин повинен робити вибір на користь Бога і відмовитися від усього, що відводить від Бога (Еф. 5:18).

Алкоголь засуджується в Писанні. А християнин повинен прагнути до того, що до владби Богів, і відмовлятися від того, що Бог засуджує (Еф. 5:10).

У книзі Левит записано веління про те, що духовні керівники народу повинні утримуватися від алкогольних напоїв, коли входять у присутність Господь для служіння. Причину визначає Господь: «Вина та п'яного напою не пий ані ти, ані сини твої з тобою при вході вашім до скинії заповіту, щоб вам не померти. Це вічна постанова для ваших поколінь, і щоб розрізнити між святістю й між не-святістю, і між нечистим та між чистим, і щоб навчати Ізраїлевих синів усіх постанов, про що говорив до них Господь через Мойсея» (Лев. 10:9-11). Подібне веління дане і царям: «Не царям, Лемуїле, вино, не царям, і напій той п'янки не князям, щоб не вплився він та не забув про Закона, і щоб не змінив для всіх гноблених права!» (Пр. 31:4-5).

Сьогодні всі народжені згори християни покликані до служіння в царственому священстві (1 Петр. 2:9, Об. 1:6). Тому повинні прагнути здійснювати це служіння якнайкраще. І старозаповітну вимогу утримуватися від алкоголю варто сприйняти дуже серйозно.

А якщо не впиватися?

Ніхто не сперечається, що пияцтво – це гріх. Ну, а якщо «вживати в міру»? Випивати небагато? Як щодо келиху шампанського на свято? Чи келиху вина в

ресторані? Як щодо банки пива на природі? І тут сьогодні вже різні думки. Тим більше, що social drinking не означає регулярне випивання, а «тільки іноді, у колі друзів, для спілкування». Подібні заходи не завжди закінчуються сп'янінням у вживаному сьогодні сенсі. Це дає людям упевненість, що якщо я не сп'янів, значить, все гаразд. Чи це так? Що каже про це Біблія?

У 1 Петр. 4:3-5 читаємо: «Бо досить минулого часу, коли ви чинили волю поган, ходили в розпусті, у пожадливостях, у пияцтві, у гулянках, у пиятиках, у беззаконних ідолюслужбах. Вони з того дивуються, що ви разом із ними не берете участі в розпусті, та зневажають. Вони дадуть відповідь Тому, Хто судитиме живих та мертвих!».

У цьому тексті використовується три слова: oinophylgia, komos і potois, які перекладаються як «пияцтво, надмірність в їжі і питті». Насправді кожне з цих слів має відношення до вживання спиртного, але вказує на різні рівні цього вживання. Oinophylgia означає пияцтво. Komos означає помірне пияцтво. А potois означає «випивання в компанії». Усі ці три дії Петро засуджує і визначає як людську похіть і життя по волі язичницькій. Більше того, Петро називає увесь цей список загальним словом «розпуста», тобто безконтрольний розпусний і розгульний спосіб життя. Християни в цьому способі життя «не беруть» участі. Проте, сьогодні деякі «християни» вже беруть участь і також «дивуються, що ви не берете участь з ними». Але як сказав Петро: «Вони дадуть відповідь Тому, Хто судитиме живих і мертвих».

Алкоголь призводить до залежності. Рішення випивати небагато, контролюючи себе, схоже на рішення вживати трохи наркотиків, контролюючи себе. Рішення починати трохи випивати – це перехід через певну духовну і моральну межу. Проте, зробивши цей перехід одного разу, людина ніколи не може гарантувати, де закінчиться її шлях після цього.

Пияцтво – це погібель. Але жоден алкоголік не планував стати алкоголіком, роблячи перший у житті ковток алкоголю. З іншого боку, можна з упевненістю сказати, що людина, яка обрала принцип повного утримання, ніколи не стане алкоголіком. Тому розумні християни не визначають допустиму дозу алкоголю, але вибирають повне утримання. Це біблійний

принцип ставлення до гріха: залишайтесь якнайдалі! Ставтеся до алкоголю як до змії, яка обов'язково ужалить, якщо ви підійдете близько (Пр. 23:32).

Хтось може сказати, але я не захоплююся спиртным, а тільки помірною випивкою. Але в Пр. 20:1 читаємо: «Вино то насмішник, напій п'янки галасун, і кожен, хто блудить у ньому, немудрий». У цьому вірші слово «блудить» – це shagah, що означає «збивати з правильного шляху і відводити убік», а також «оп'яняти». Тому той, хто змінив своє ставлення до спиртного, був відведений з правильного шляху і сп'янів – безрозсудний.

Що забороняє Біблія?

Отже, чи забороняє Біблія взагалі випивання, а чи тільки пияцтво? Це питання можна сформулювати так: чи забороняє Біблія злодіство взагалі, а чи тільки великі крадіжки? Чи забороняє Біблія обман, а чи тільки серйозну брехню? Чи забороняє Біблія розпусту, а чи тільки постійне розпусне життя? Відповідь очевидна. Писання показує небезпеку вживання будь-яких спиртних напоїв і показує результат цього гріховного вибору.

А як щодо Ісуса Христа? Хіба Він не був «ласун і п'яниця...» (див. Мт. 11:19)? Передусім треба пам'ятати, що ці слова належать ворогам Христовим. Чи була в цих словах правда? Звісно, ні.

Як і всяка спокуса, вино вабить: «Воно рум'яніє, як виблискує в келиху, й рівненько летиться» (Пр. 23:31). Але Писання застерігає не загравати з гріхом і навіть «не дивитися» на вино. І таким чином ми постаємо перед вибором двох позицій: Вибір # 1: Випивати помірною.

Зробивши цей вибір, ми заспокоюватимемося тим, що не впираємося, проте при цьому явно порушуємо всі згадані вище християнські принципи. Це буде вибір широкого шляху, яким йде багато хто і який веде в погібель.

Вибір # 2: Повністю відмовитися від вживання алкоголю.

При цьому виборі не треба заспокоювати совість, оскільки ми повністю можемо бути впевнені, що виконуємо вказівку «не дивитися» (Пр. 23:31), не «пити» (Лев. 10:9) і відповідаємо вказаним семи принципам. Це буде вибір вузького шляху, який «мало хто знаходить», але який веде в життя (Мт. 7:13-14).

Божий заклик до святості

Писання закликає нас до святості і тверезості. У 1 Сол. 5:5-8 апостол Павло пише: «Бо ви всі сини світла й сини дня. Не належимо ми ночі, ні темряві. Тож не будемо спати, як інші, а пильнуймо та будемо тверезі!»

Ті бо, що сплять сплять уночі, а ті, що напиваються вночі напиваються. А ми, що належимо днів, будемо тверезі, зодягнувшись в броню віри й любові, та в шолом надії спасіння».

У цьому тексті Павло вживає слово methuso, яке перекладене як «ті, що напиваються» і означає «сп'янілі». Важливо помітити, що Павло не припускає стану того, хто «вплив у міру». Апостол бачить дві групи людей – ті, які не сплять

і тверезі, і ті, які сплять і напиваються. Цим двом групам Павло дає чорно-білий опис: сини дня або сини ночі. Для Павла в цьому питанні немає синів вечора, як немає і тих, хто випиває, але рідко і помалу. І хоча людина здатна перебувати в стані дрімоти, але в цій ситуації Павло говорить однозначно: ти або не спиши, або спиши. Ти або тверезий, або п'яний. Іншого немає.

Божий стандарт святості для новоствореної церкви ніскільки ні менший, ніж у Старому Заповіті. Старозаповітна заповідь відмови від алкоголю стала новоствореною заповіддю до святого життя силою Духа Святого. Наші тіла – це храм Духа Святого (1 Кор. 6:19). Ми повинні берегтися у всякій чистоті, а це стосується і алкоголю. Допускаючи вплив і контроль алкоголю на наш храм, ми відвертаємо себе від сповнення Духом (Еф. 5:18). Тільки рішення повної відмови від алкоголю є необхідною умовою святості: «Тому то, підперезавши стегна свого розуму та бувши тверезі, майте досконалу надію на благодать, що приноситься вам в з'явленні Ісуса Христа. Як слухняні, не застосовуйтеся до попередніх пожадливістей вашого невідання, але за Святим, що покликав вас, будьте й самі святі в усім вашім поведженні, бо написано: Будьте святі, Я бо святий!» (1 Петр. 1:13-16).

Заклик до святості найважливіший у світлі очікування приходу Ісуса Христа, тому Ісус попереджав Своїх учнів: «Уважайте ж на себе, щоб ваші серця не обтяжувалися ненажерством та п'янством, і життєвими клопатами, і щоб день той на вас не прийшов несподівано» (Лк. 21:34).

«Бо коли ми, одержавши пізнання істини, свавільно грішимо, то не зостається більше жертви за гріхи, але якась страшна очікування суду й лютої кари, готового пожертви противників. Якщо той, хто зріє за закону Мойсеєвого, при двох чи трьох свідках, без милосердя карається смертю, то наскільки тяжчої кари, гадаєте, заслужити той, хто зневажає Сина Божого і не шанує як святиню Кров завіту, якою освячений, і Духа благодаті ображає?» (Євр. 10:26-29).

Живання алкоголю ображає Духа Святого. Тому кожен, хто переступив межу повного утримання, відчуває засудження совісті і Духа Святого. «Тому то, як каже Дух Святий: Сьогодні, як голос Його ви почуєте, не робіть затверділими ваших сердець, як під час нарікань, за дня випробування на пустині, де Мене випробували отці ваші, Мене випробували, і бачили працю Моєго сорок років. Через це Я розгнівався був на той рід і сказав: Постійно вони блудять серцем, вони не пізнали доріг Моїх, тому Я присягнув був у гніві Своєм, що вони до Мого відпочинку не ввійдуть! Стережіться, брати, щоб у комусь із вас не було злого серця невірства, що воно відступало б від Бога Живого! Але кожного дня заохочуйте один одного, доки зветься Сьогодні, щоб запеклим не став котрий з вас через підступ гріха» (Євр. 3:7-13).

За матеріалами сайту <https://salvationbaptistchurch.com>.

ДВА ВИСЛОВИ

В євангельському епізоді, що розповідає про Ісуса та багатого юнака (Мт. 19:16-26), найбільше запам'ятовується Христове порівняння, що «верблюдові легше пройти через голчине вушко, ніж багатому в Божє Царство ввійти!» (Мт. 19:24). Хтось може також згадати заклик Христовий продати добро, роздати убогим та піти за Ним. Це не дивно, адже порівняння і тим більше заклик Христа просто вражають нашу уяву і свідомість, через що й запам'ятовуються. Але нашої уваги варті й інші два вислови юнака і Ісуса, які, можливо, не настільки запам'ятовуються.

Перше фразу – це запитання юнака, звернене до Ісуса: «Це я виконав все. Чого ще бракує мені?» (Мт. 19:20). Виконав, тобто дотримав Божі заповіді: не вбив, не чинив перелюбу, не крав, не лжесвідчив, шанував батьків, любив ближнього як самого себе (див. Мт. 19:18-19). Це ніщо вам не нагадує?

«Не пиячу, не курю, нікого не вбив, нічого не

вкрвав...», – напевно, багатьом із нас доводилося чути таке (і не раз) з вуст самоправедників. Єдине, напевно, що відрізняє цих «праведників» від євангельського юнака, то це те, що вони не задають питань: «Що маю зробити я доброго, щоб мати життя вічне?» (Мт. 19:16). Хоча й тут, можна за сумнівами в намірах юнака: адже він жив у час, коли всі поголовно вірили в існування Творця, тому,

відповідно, задавалися такими запитаннями. У наш час віра в Бога не обов'язкова, тому «праведники» можуть не утруднюватися питаннями про загробне життя.

«Бо не роблю я доброго, що хочу, але зле, чого не хочу, це чиню. Коли ж я роблю те, чого не хочу, то вже не я це виконую, але гріх, що живе в мені... Нещасна я людина! Хто мене визволить від тіла цієї смерті?» (Рим. 7:19-20, 24), – а от слова людини, яка щиро намагалася виконувати Божі заповіді. І який результат? Переконавання у своїй неспроможності і жодного натяку на те, що це вдалося зробити. Який вихід з цієї ситуації?

На це дає відповідь вислів Ісуса: «Неможливе це людям, та можливе все Богові» (Мт. 19:26). Лише Богові можливе спасіння людини, адже цей вислів був відповіддю на запитання: «Хто ж тоді може спастися?» (Мт. 19:25), і лише Бог може допомогти бути на землі святими й безгрішними людьми: «Не обманюйтесь, брати мої любі! Усяке добре давання та дар досконалий походить згори від Отця світлї, що в Нього нема переміни чи тіні відміни» (Як. 1:16-17).

До речі, саме це мав на увазі апостол Павло, знайшовши шлях визволення з полону смерті: «Дякую Богові через Ісуса Христа, Господа нашого. Тому то я сам служу розумом Законові Божому, але тілом закону гріховному...» (Рим. 7:25).

Лише завдяки Богу в людини з'являється реальна можливість жити свято, усе інше – марні спроби. Оця істина залишилася закритою для багатого юнака, як і для більшості Христових сучасників. Цей урок з євангельського уривка про Ісуса та багатого юнака (Мт. 19:16-26) і має стати основою нашої віри, за словом Христовим: «Я Виноградина, ви галуззя! Хто в Мені перебуває, а Я в ньому, той рясно зароджує, бо без Мене нічого чинити не можете ви» (Ів. 15:5). Ця віра «без діл мертва» (Як. 2:26), що показав Ісус на прикладі багатого юнака.

І наостанок. «Неможливе це людям, та можливе все Богові» (Мт. 19:26) – чи не став цей вираз настільки звичним для нас, що ми часто-густо перестали його взагалі сприймати? Чи не бракує нам віри?

www.god.in.ua

«ЛЮБІТЬ СВОЇХ ВОРОГІВ»: ЯК МОЛИТИСЯ ЗА АФГАНІСТАН І ТАЛІБАН

Сили Талібану швидко відновили повний контроль над Афганістаном, втрачений 20 років тому. І ми можемо бути впевнені, що афганські християни незабаром зіткнуться зі смертельною небезпекою.

Навіть попри стримувальну силу військової присутності США Афганістан був внесений до списку Open Doors як країна, де «переслідування лише трохи менш жорстокі, ніж у Північній Кореї».

Як зазначає Open Doors, християнам доведеться втікати з країни, інакше їх вб'ють. «Як ми живемо, лише Богу відомо, – говорить один афганський віруючий. – Ми втомилася від усіх цих смертей навколо».

Коли американські війська покинули країну, послідовники Христа в Афганістані стали ще більш уразливими для переслідувань. Страждають дівчата і жінки, а також ті, хто допомагав західним силам протягом останніх 20 років. Тому потрібно ревностно молитися за ці вразливі групи населення і просити Бога захистити їх.

Молимося про духовне забезпечення служителів і місіонерів в країні.

Молимося за хворих. Кількість випадків COVID-19 у країні зростає, і лікарні вельми обмежені у варіантах допомоги. Немає розуміння, як система охорони здоров'я функціонуватиме за нового уряду Талібану.

Але є ще одна група, молитися за яку заповів Сам Ісус, – Талібани.

«Ви чули, що сказано: Люби свого ближнього, і ненавидь свого ворога. А Я вам кажу: Любіть ворогів своїх, благословляйте тих, хто вас проклинає, творіть добро тим, хто ненавидить вас, і моліться за тих, хто вас переслідує, щоб вам бути синами Отця вашого» (Мт. 5:43-45).

Коли Ісус сказав нам любити ворогів і молитися за них, Він знав, що одного разу потрібно буде молитися за ісламські екстремістські угруповання, такі як Талібани, що вбивають Його наречену. Ми самі б не вибрали молитву за талібів. Але це те, що заповідав нам Ісус.

Ось три конкретні способи молитися за тих, хто вбиває наших афганських братів і сестер.

Молимося за навернення талібів

Є дві основні причини, через які ми не молимося за навернення ісламських екстремістів, подібних до Талібану. Перша причина полягає в тому, що ми вважаємо абсурдною саму думку про те, що вони стануть послідовниками Христа. Друга причина полягає в тому, що ми побоюємося їх можливого навернення.

Перша причина більш поширена, оскільки молитва про навернення екстремістів здається марною. Ми визнаємо богословську істину, що Бог може зробити для них те ж, що зробив для нас: забезпечити дар благодаті, щоб вони могли спастися (Еф. 2:8). Але ми дивимося на ситуацію «реалістично» і говоримо собі, що ймовірність їх справжнього навернення настільки близька до нуля, що було б марною тратою часу – як нашого, так і Божого – навіть взагалі просити про це.

Безсумнівно, такі зміни мало ймовірні й рідкісні. Та ми все одно повинні молитися про їх навернення і покаєння.

Інша, менш поширена причина, через яку ми не

молимося про їх навернення, полягає в тому, що ми боїмося, що вони дійсно можуть покаятися. Подібно як Йона в землі Ніневії, ми хочемо, щоб наші вороги були справедливо покарані, а не милостиво прощені.

Наприклад, під час Другої світової війни, напевно, було багато християн, які слухняно слідували велінням Ісуса і молилися за нацистів. Але що б відчули ці молитовні воїни, якби виявили, що Гітлер за кілька митей до смерті дійсно покається в гріхах і був прощений? Багато людей почувалися б обдуреними і, швидше за все, нарікали б, як нарікав Йона, коли Бог помилував ніневітян: «... бо я знав, що Ти Бог милостивий та милосердний, довготерпеливий та многомилостивий, і Ти жалкуєш за злом» (Йона 4:). Але саме тому, що Бог милостивий і милосердний, ми повинні молитися про навернення ворогів.

Молимося про те, щоб талібі не творили зла

Немає ніякого протиріччя між молитвами про добро для ворога і молитвами про стримування його злих дій. Як для переслідуваних християн, так і для самого Талібану добре, щоб талібі не чинили ще більше зла. Для тих, хто зробив жорстоким

своє серце проти Бога, було б краще, якби дні їхнього життя на землі були скорочені. Джонатан Едвардс, проповідуючи на текст із Матвія 5:22, сказав, що «люди в пеклі були б готові цілий світ віддати за те, щоб зробити в цьому житті на один гріх менше».

Протягом останніх 20 років захист невинних вимагав, щоб цивільні уряди, у тому числі США, застосовували військові дії, щоб перешкодити Талібану переслідувати чоловіків, жінок і дітей Афганістану. У нас є підстави підтримувати справедливе застосування сили для стримування зла, і ми повинні молитися, щоб Бог знову надав таку стримуючу силу. Проте ми маємо бути обережними з мотивами такого прохання. Хоча смерть талібів може бути єдиним ефективним способом стримати смерть і страждання, які вони заподіюють, не слід радіти їхнім стражданням або смерті (Пр. 24:17).

Молимося про Боже правосуддя щодо талібів

Подібно до того, як ми звертаємося з проханням до законної влади про встановлення земного правосуддя, ми можемо просити нашого Святого Бога про правосуддя Боже. Просячи Божої справедливості, потрібно уважно стежити за своїми мотивами. Молитва про Боже правосуддя може бути способом обійти наш обов'язок любити ворога.

Хоча право відплати належить Богу, ми не повинні забувати, що було наказано робити нам. Павло в Посланні до римлян, 12:19-21, пише: «Не мститься самі, улюблені, але дайте місце гніву Божому, бо написано: Мені помста належить, Я відплачу, говорить Господь. Отож як твій ворог голодний, нагодуй його; як він прагне, напий його, бо, роблячи це, ти згортаєш розпалене вугілля йому на голову. Не будь переможений злом, але перемагай зло добром!».

Як колишні вороги Бога, ми повинні бути милостивими і вдячними за дозвіл молитися за ворогів, будучи впевненими в тому, що Ісус почує наші прохання. Ми повинні бути настільки вдячні за Божу благодать, щоб бажати, аби навіть Талібани отримали Його милість. Але якщо вони відмовляються і озлоблюють свої серця проти Того, Хто бажав би їх помилувати, ми повинні просити про те, щоб вони отримали Божу відплату, яка належить кожному, хто перебуває поза праведністю Христа.

ieshua.org.

«ЕКСПЕРТНА» ОЦІНКА

Одна з особливостей інтернету, яка робить його унікальним явищем, – це вседоступність: скрізь і для будь-кого. І якщо перше – явний плюс, то друге може все це перекреслити, коли інтернет стає ретранслятором чужої чергової дурості, хоча для когось ця дурість може здаватися «експертною» оцінкою.

«Нажу ж вам, що за кожне слово пусте, яке скажуть люди, дадуть вони відповідь судного дня! Бо за слів своїх будеш виправданий, і за слів своїх будеш засуджений» (Мт. 12:36-37), – якби всі люди серйозно сприймали цей заклик Христа, то в глобальній мережі явно би поменшало беззаперечних оцінок, а беззаперечність – характерна ознака «експертності».

«Хто бо підноситься, буде понижений, хто ж понижується, той піднесеться» (Мт. 23:12), – ці слова повною мірою стосуються людей, які з якоїсь біди (а точніше, із занадто роздуртої думки про свою винятковість і непогрішність) почали вважати себе експертами з будь-якої галузі людської діяльності.

Особливо сумно спостерігати, коли

розумні люди, які свого часу наводили дійсно непогані експертні оцінки, починають розмірковувати, давати «експертну» оцінку про маловідомі для них речі, тим самим поповнюючи лави дурників, які знають все про все, а насправді не знають нічого. (Вважати себе експертом з будь-якої галузі – явна ознака недалекості розуму).

Схожа картина проглядається в євангельському епізоді про спроби учнів Христових вигнати біса з юнака, який кидався «почасту... ув огонь, і почасту в воду» (Мт. 17:15). У чому річ? Адже Христос дав учням «владу над нечистими духами, щоб їх вигнали вони, і щоб уздоровляли всіляку

недугу та неміч всіляку» (Мт. 10:1)?

Уся суть – в їхній самовпевненості, за що вони почули від Христа на свою адресу: «О рече невірний і розбещений!» (Мт. 17:17). Такий коментар вони отримали не за спробу вигнати біса, а за те, що вважали, що вигнання бісів – це їх особистий дар, а не прояв Божої благодаті.

«Цей же рід не виходить інакше, як тільки молитвою й постом» (Мт. 17:21), – відповів учням Христос на їх запитання, чому вони не змогли вигнати біса.

Дійсно, піст і молитва – це важливі засоби для прикликання Божої благодаті, а також нагадування самим собі, що без Христа ми нічого зробити не можемо (Ів. 15:5).

Подібне відбувається з інтернет-«експертами»: доки людина посповгується знаннями, навичками, талантами, даними їй від Бога, доки вона не починає вважати себе спеціалістом з усіх сфер людського життя, її думка, судження мають ціну, а як тільки вона переходить межу своєї компетентності і починає «вважати себе богом», її думка втрачає ціну навіть у тих питаннях, в яких вона колишнього добре зналася. Таку ціну доводиться платити за самовпевненість, і тільки піст, молитва, покаєння дозволяють їй повернути колишній статус, який вона так бездумно втратила.

Слово про Слово.

РЕЦЕПТ ЧУДА

Не відкладай на завтра те, що можеш зробити сьогодні. Напевно, усі чули цей мудрий вислів, проте не так часто, як варто було б, керувалися ним у житті. «Зроблю завтра, пізніше», – часто казали ми і, зазвичай, не робили. Цього сумного факту багато хто не оминув і в духовному житті, відкладаючи на вічне «завтра» молитву, вивчення Слова Божого, відвідування богослужіння, врешті-решт сповідання гріхів.

«Тож пильнуйте, бо не знаєте ні дня, ні години, коли прийде Син Людський!» (Мт. 25:13). «Отож, уважайте, щоб поводитися обережно, не як немудрі, але як мудрі, використовуючи час, дні бо лукаві!» (Еф. 5:15-16), – попереджає нас Святе Писання. Цією біблійною порадою користалися четверо чоловіків, що принесли розслабленого друга до Ісуса, коли Він перебував у Капернаумі, і жодні перешкоди не зашкодили їм виконати задум: «А що через народ до Нього наблизитися не могли, то стелю розкрили, де Він був, і пробравши, звисли ложе, що на ньому лежав розслаблений» (Мр. 2:4).

Часто і нам доводиться докладати зусиль, щоб знайти Господа у своєму житті, а точніше, Його задум стосовно нас, тобто те, що принесе нам користь у цьому житті і в житті майбутнього віку: «Від днів же Івана Христителю і досі Царство Небесне здобувається силою, і ті, хто вживає зусилля, хваляють його» (Мт. 11:12). У цьому прагненні потрібно повністю покласти на Бога: «Покладіть на Нього всю свою журбу, бо Він опікується вами» (1 Петр. 5:7) і менше зважати на думку оточення: «... дружба до світом то ворожнеча супроти Бога? Бо хто хоче бути світовим приятелем, той ворогом Божим стається» (Як. 4:4). Друзі хворого так і вчинили.

У Біблії прямо не сказано, що ті четверо (це зауважує лише Марко, у Луки – це просто «люди» – див. Лк. 5:18) були друзями розслабленого, проте, виходячи з їхнього вчинку, можна цілком впевнено їх так назвати. Щось подібне трапляється і в нашому житті, коли малознайомі, а то й зовсім незнайомі люди допомагають нам через своїх, як кажуть у світі, «релігійних переконання», або, по-біблійному, – віру, «що чинна любов'ю» (Гал. 5:6), показуючи тим самим віру, яка «без діл мертва» (Як. 2:26).

«А Ісус, віру їхню побачивши, каже розслабленому: Відпускаються, сину, гріхи тобі!» (Мр. 2:5), – це сталося лише завдяки вірі та завзяттю чотирьох людей, яких об'єднала віра в силу Ісуса. На подібне здатні і ми, коли віритимемо, що, об'єднавшись заради Ісуса, будемо молитися за спасіння цього світу і творитимемо справи милосердя: «Бо де двоє чи троє в ім'я Моє зібрані, там Я серед них» (Мт. 18:20); «І все, чого ви в молитві попросите з вірою, то одержите» (Мт. 21:22). Виявляється, не так вже й багато треба, щоб тут, на землі, в ім'я Христове (див. Ів. 15:16) сталося справжнє чудо. Головне – вірити в це і не відкладати виконання задуму Божого на завтра.